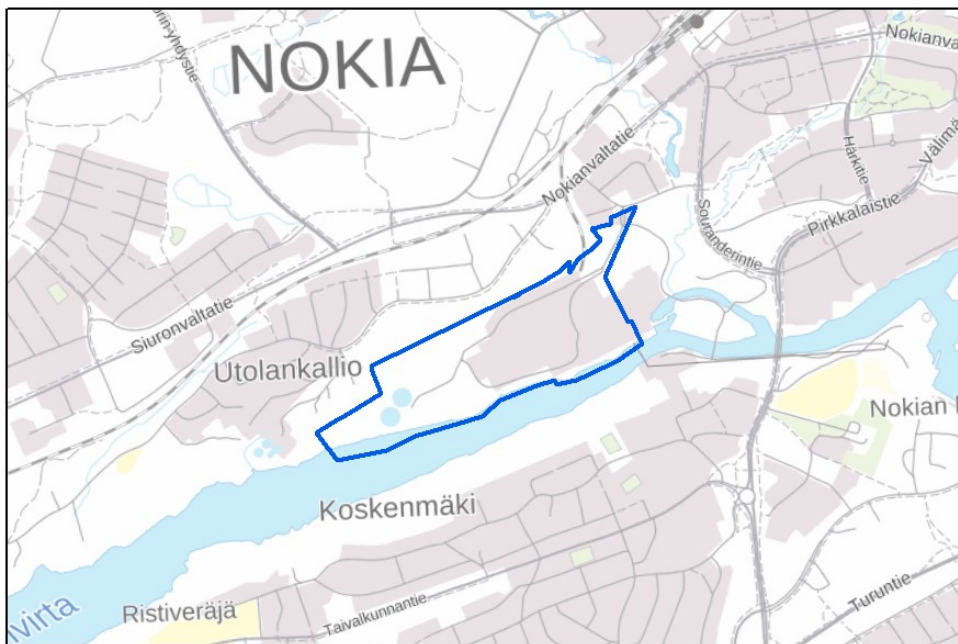

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS JA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

ASEMAKAAVAN MUUTOS KORTTELIN 1, TONTTI 20, NOKIAN PUHDISTAMO

tweb: NOK/1346/05.00.02/2020

Kuva: Kuvassa alla kaava-alue on taustakarttaotteesta sinisellä rajattuna.

TIIVISTELMÄ

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa teollisuuskiinteistön osan käyttötarkoitus maakuntakaavan mukaiseksi Nokian kaupungin uutta jätevedenpuhdistamoa varten. Rakennusoikeus säilyy mutta se jaetaan uuden kiinteistöjaotuksen mukaan. Aluetta koskevia määräyksiä ja niiden vaikutusalueita tarkennetaan. Kaavaehdotusvaiheessa alue rajattiin koskemaan pelkästään paperitehtaan kiinteistöä.

SUUNNITTELUVAIHEET

ALOITUS	Vireilletulokuulutus	9.10.2020
VALMISTELU	Kaupunkikehityslautakunta	8.12.2020 § 309, 4.5.2021 §
HYVÄKSYNTÄ	Kaupunginhallitus	
	Kaupunginvaltuusto	
VALMIS	Voimaantulokuulutus	
Kaavoitusviranomaisen: Nokian kaupunginvaltuusto		
Kaavan laatija: Nokian kaupunki, kaupunkikehityslautakunta, kaavoitusyksikkö		
Yhteyshenkilö: projektiarkkitehti Jorma Hakola p. 0503958759,		
s-posti: etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi		

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

0 OSALLISTUMIS- JA ARVOINTISUUNNITELMA

15.2.2019, 7.1.2020, 11.11.2020, 14.04.2021

0.1 Suunnittelualue

Asemakaavamuutos koskee 1. kaupunginosan tonttia 536-1-3-20 pinta-alaltaan 261 372 m².

Kuva: Kuvassa alla maastokarttaotteesta kaava-alue on rajattu sinisellä.

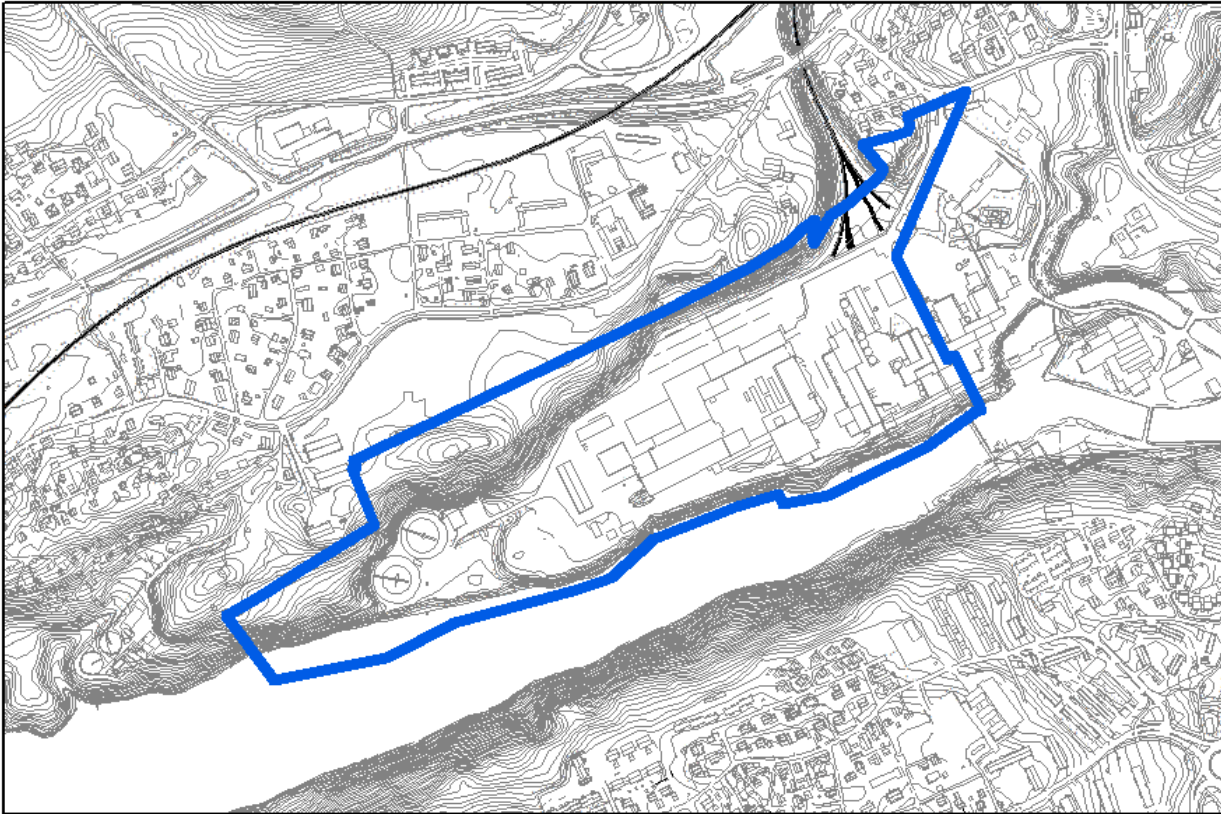

0.2 Asemakaavan suunnittelun tavoite

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa teollisuuskiinteistön osan käyttötarkoitus maakuntakaavan mukaiseksi Nokian kaupungin uutta jätevedenpuhdistamoa varten. Rakennusoikeus säilyy mutta se jaetaan uuden kiinteistöjaotuksen mukaan. Aluetta koskevia määräyksiä ja niiden vaikutusalueita tarkennetaan. Kaavaluonnosvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin koskemaan kaupungin omistukseen tullutta paperitehtaan kiinteistön pohjoispuoleista Haavistontien varren teollisuusaluetta, jonka järjestämistä kaavassa on tarpeen tarkentaa. Kaavaehdotuksessa kaava-alueeksi rajattiin paperitehtaan kiinteistö.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Kuva: Kantakarttaotteesta kaava-alue on rajattu sinisellä.

0.3 Osalliset

Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta, Nokian Vesi Oy, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan pelastuslaitos, Museovirasto, Turvallisuus ja kemikaalivirasto Tukes, Pohjolan voima Oyj, Elenia Verkko Oyj, Oy Essity Finland Ab.

Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat tai vuokraoikeudenhaltijat.

Lisäksi osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: Tällaisia ovat mm. kaavan vaikutusalueen asukkaat sekä alueella toimivat yritykset, elinkeinonharjoittajat, yritysten työntekijät ja yhdistykset.

0.4 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Aloitukset: Asian vireilletulo ilmoitetaan kuulutuksella tai kaavoituskatsauksessa, laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Valmistelu: Valmisteluasiakirjat / kaavaluonnos, OAS, Kaupunkikehityslautakunta päättää valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta, kuulutus ja nähtäville tulo, > mielipiteet ja lausunnot

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Ehdotus: Valmisteluvaiheen palaute, kaava-asiakirjat. Kaupunkikehityslautakunta päättää ehdotuksen nähtäville asettamisesta, kuulutus ja nähtäville tulo, > muistutukset.

Maankäyttösopimus: Hankkeesta laaditaan maankäyttö- ja luovutussopimus.

Valmis: Asemakaavan muutoksen hyväksyy Nokian kaupunginvaltuusto, > valitusmahdollisuus, voimaantulokuulutus

0.5 Tiedottaminen, yhteystiedot, palaute

Aineistojen nähtävillä pidosta tiedotetaan kuulutuksilla, jotka julkaistaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla (kaupungintalo Harjukatu 23) ja kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa

<https://www.nokiankaupunki.fi/kuulutukset/>

ja lisäksi vireille tulo ja valmisteluvaihe Nokian Uutiset-lehdessä.

Nähtävillä olevaan kaava-aineistoon voi tutustua kaupungin virastotalon (Harjukatu 21) 3. krs ilmoitustaululla tai kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa <https://www.nokiankaupunki.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/nahtavilla-olevat-kaavat/>

0.6 Mielipiteet, muistutukset ja lausunnot

Kaava-aineiston nähtävillä olo aikana voi kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta antaa palautetta. Palautteen anto osoite on Nokian kaupunki, Kaupunkikehityspalveluiden kirjaamo, kaupunginvirasto Harjukatu 21, 3 krs, 37100 Nokia. Sähköpostiosoite: kaupunkikehityspalvelut@nokiankaupunki.fi

0.7 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat ja päätökset

Valtioneuvoston päätös RKY 2009 22.12.2009, valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen 1993 inventoinnin korvaamisesta sen vuonna 2009 valmistuneella valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamana inventointina

Alueella on voimassa **Pirkanmaan maakuntakaava 2040**, jossa suunnittelualue on kasvutaajaman kehittämisvyöhykkeellä ja alueen itäosa on tiivistettävää asemanseutua ja alue on merkitty työpaikka-alueeksi. Alueella on kohdemerkintänä yhdyskuntateknisen huollon alue jätteenpolto ja jätevesien käsittely ETJ. Alueelle on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Nokian teollisuuslaitokset, RKY, Museovirasto 2009), ja alue on suurelta osin Pyhäjärven - Nokianvirran - Kuloveden maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat

maisemat, Pirkanmaan liitto, 2013). Lisäksi alueen länsipäässä on osa arvokasta geologista muodostumaa (Kullaanvuori) ge2 Kallioalue. Alueen halki kulkee voimalinja.

Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajakentämispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista. Kehittämissuositus: Alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Tiivistettävä asemanseutu merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiivistettävät alueet, jotka tukeutuvat ensisijaisesti raideliikenteeseen. Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä raideliikennettä tukevaan tiiviiseen yhdyskuntarakenteeseen sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Tiivistettävän alueen laajuus tulee tarkentaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Työpaikka-alue merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja toimialarakenteeltaan monipuoliset liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantotoimintaan varatut alueet. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7, Tampereella, Nokialla ja Ylöjärvellä Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13 ja Ylöjärvellä Perkonmäen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em15. Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen sekä joukkoliikenteen järjestelyihin ja toimiviin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueelle ei tule osoittaa merkittävää määrää uutta asumista eikä asumiseen saa kohdistua merkittäviä ympäristöhäiriöitä. Tampereen Pärrinmaan, Pirkkalan Linnakallion ja lentoaseman läheisellä työpaikka-alueella tulee alueiden suunnittelussa ottaa huomioon lentoesterajoituspinnat ilmailumääräyksen AGA M3-6 mukaisesti. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat: • Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta koon alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän, Kangasalan ja Valkeakosken keskustaajamien alueella 15 000 k-m²; Akaan, Hämeenkyrön, Ikaalisten, Mänttä-Vilppulan, Oriveden, Parkanon, Sastamalan ja Virtain keskustaajamien alueella ja Mouhijärvi-Häijään alueella 7 000 k-m². • Muilla työpaikka-alueilla koon alaraja on paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta 3 000 k-m².

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon, etteivät vähittäiskaupan suuryksiköt aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, jätteenpoltto ja jätevesien käsittely (Kullaanvuoren puhdistamo, Nokian paperitehtaan puhdistamo). Kohdemarkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät jätteenpolttolaitokset sekä jätevedenpuhdistamot, joiden asukasvastineluku on vähintään 20 000. Suunnittelumääräys: Merkittävät ympäristöhaitat on estettävä teknisin ratkaisuin. Tampereen Sulkavuoren alue on varattu maanalaista jätevedenpuhdistamoa varten. Sulkavuoren alueella tulee ottaa huomioon mahdollisuus lietteiden käsittelyyn. Lisäksi puhdistamon suunnittelussa tulee maanpinnalla turvata virkistyskäytön edellytysten jatkuminen.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Nokian teollisuuslaitokset) merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet (RKY 2009).

Kohdemarkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset osoitetaan vht-viivamerkinnällä Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue (Pyhäjärven - Nokianvirran - Kuloveden kulttuurimaisema)

merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ma) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam). Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

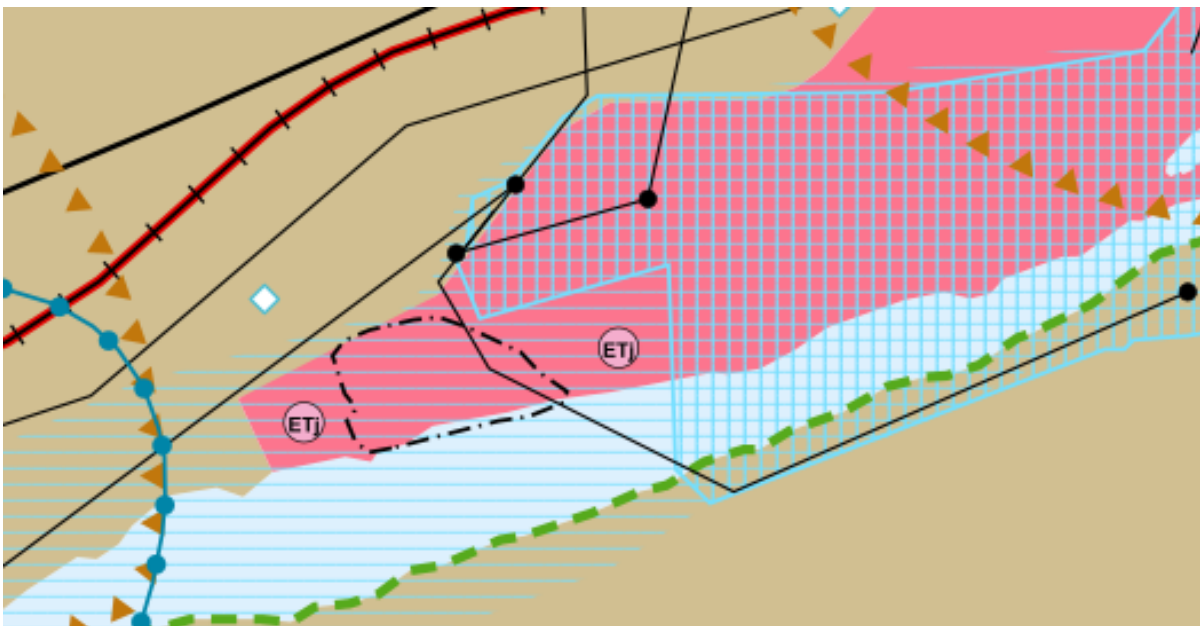
Arvokas geologinen muodostuma (Kullaanvuori) ge2 Kallioalue (arvoluokka 4).

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet (ge2). Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä. Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että geologisten muodostumien sisältämien arvojen säilyminen turvataan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Suojelumääräys: Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Alueella saa kuitenkin ottaa kiviaineksia maisemavaurioiden korjaamiseksi.

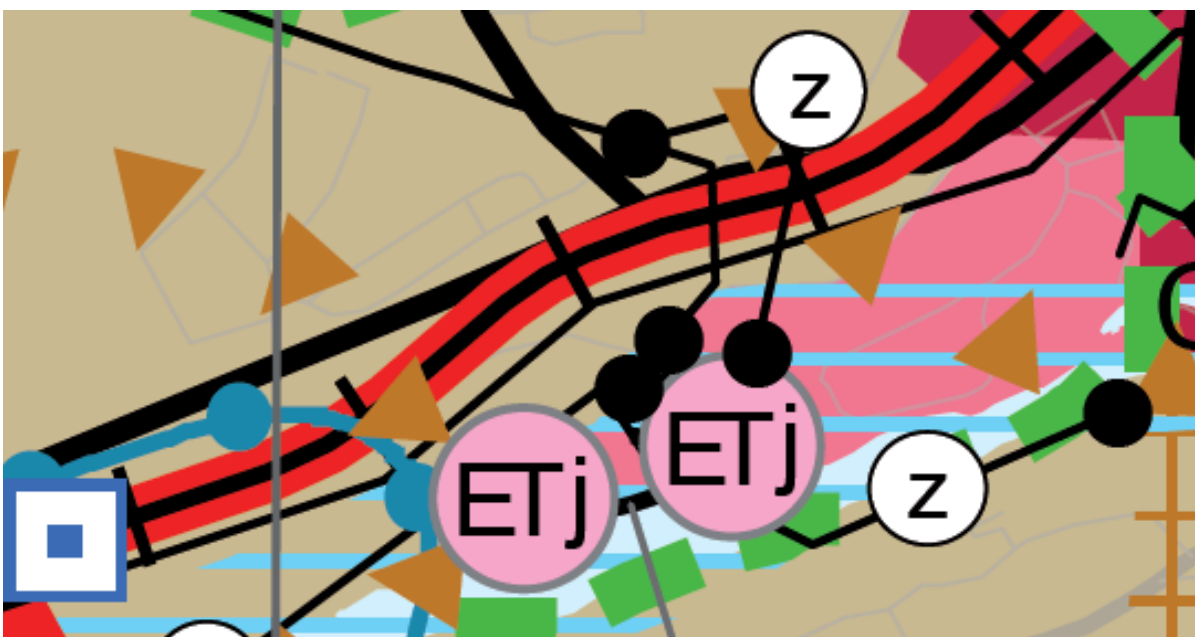
TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Voimalinja (Melo - Nokian tehtaat 110 kV, Hajuniitty - Nokian tehtaat 110 kV) merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla.

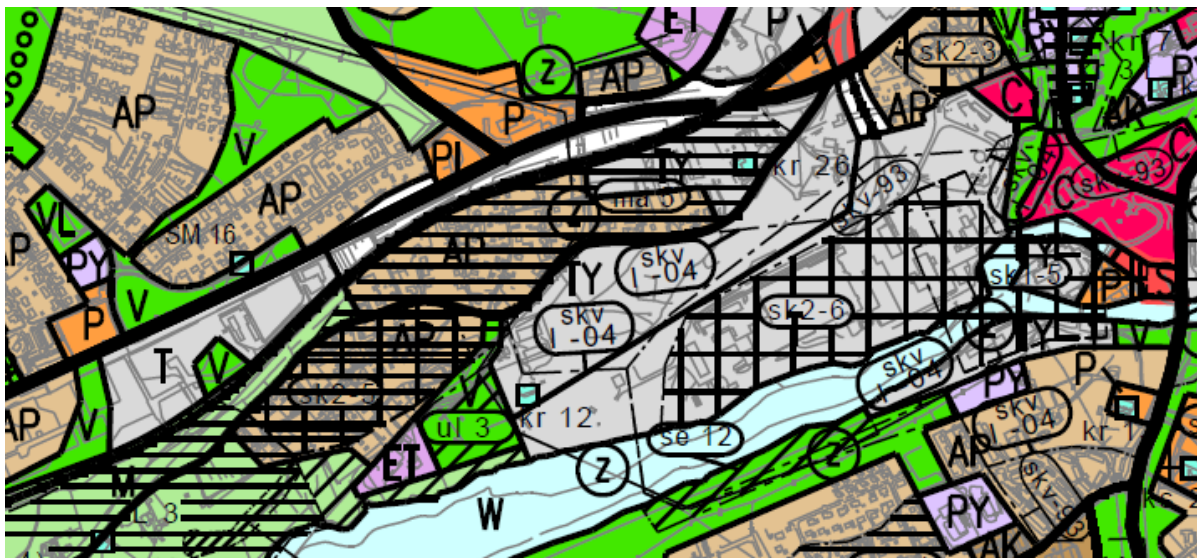
Kuva: Kuvassa alla on maakuntakaavaote karttapalvelusta.

Kuva: Kuvassa alla on maakuntakaavaote painettavasta tulosteesta.

Kuva: Kuvassa alla on yleiskaavaote.

nokiankaupunki.fi | Harjukatu 23 | PL 2, 37101 Nokia

Alueella on voimassa 26.8.2013 hyväksytty asemakaava 1:123 joissa alue on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T) ja rakennusoikeudeksi 140 000 k-m². Lisäksi alueelle on merkitty valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sekä kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita rakennuksia.

Nokian kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.10.2001.

Pohjakarttana on Nokian kaupungin kaupunkimittauksen ylläpitämä pohjakartta.

Korttelialueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

Kaava-alue on osin kaupungin omistuksessa ja osin yksityisessä omistuksessa.

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämällä tavalla. Hankkeeseen liittyy myös jätevedensiirtoputki Siurosta. Valmistelussa tarkastellaan myös yhteisvaikutukset siirtoputken kanssa, putken vaikutuspiirissä olevat lito-oravat sekä koko hankkeen ilmastovaikutuksia.

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Nokian Vesi Oy:n ja Oy Essity Finland Ab:n Nokian tehtaan jätevedenpuhdistamo -hankkeeseen, Pirkanmaan ELY-keskus PIRELY/8249/2020.

0.8 Luettelo kaavan selvityksistä ja kaavaan liittyvistä lisätiedoista

- Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Nokian Vesi Oy:n ja Oy Essity Finland Ab:n Nokian tehtaan jätevedenpuhdistamo -hankkeeseen, Pirkanmaan ELY-keskus 2020.
- Haaviston alueen luontoselvitys 2007, Tmi Mira Ranta.
- Selvitys Nokian Haaviston alueen asemakaavoituksen vaikutuksista liito-oravien esiintymiseen, Tmi Mira Ranta, 2009.
- Harjuniityn seisakkeen OYK laajennusosan luontoselvitys, Luontoselvitys M.Ranta 2020.
- Nokian Harjuniityn seisakkeen osayleiskaavan lepakkoselvitys, Faunatica Oy 2019.
- Hämeen läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet, Suomen ympäristökeskus 1996.
- Pirkanmaan arvokkaiden kallioalueiden nykytilan selvitys, Pirkanmaan liitto 2015.
- Nokianvirran yläjuoksun inventointi ja ympäristöselvitys, Arkkitehtitoimisto Eija Teivas, 1997.
- Nokian kulttuuriympäristöohjelma, Pirkanmaan ympäristökeskus 2001.
- Nokian paperitehtaan rakennusinventointi, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy 2012.
- Harjuniityn kulttuurimaisemaselvitys, Sweco Oy 2020.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

- Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, Pirkanmaan liitto 2013.
- Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt, Pirkanmaan liitto 2016.
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Museovirasto 2009.
- Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen huomioon ottaminen kaavoituksessa ja lupamenettelyssä VN/7642/2020, Ympäristöministeriö 2020.
- Nokian paperitehtaan alueen muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy, 2011.
- Nokia Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamon laajennus- ja purkupuutkialueen muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy 2013.
- Historiallisten kyläonttien sijainti Pirkanmaan taajama-alueilla, Pirkanmaan liitto 2014.
- Maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäännösinventoinnit, Mikroliitti Pirkanmaan liitto 2015.
- Pirkanmaan arkeologisen perinnön ominais- ja erityispiirteiden yleiskuvaus, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy, Pirkanmaan liitto 2015.
- Merkittävät kiinteiden muinaisjäännösten keskittymät Pirkanmaalla, Pirkanmaan liitto 2016.
- Nokian kaupunki Siuro - Kullaanvuori siirtoviemäri, FCG Oy 2013.
- Maaperän pilaantuneisuuden tutkimusraportti Haaviston alue Nokia, Sitowise oy 2019.
- Ohje voimajohtojen huomioonottamisesta yleis- ja asemakaavoituksessa, Fingrid.
- Haaviston alueen meluselvityksen täydennys, Promethor Oy 2009.
- Georgia-Pacific Nordic Oy Nokian paperitehdas ympäristömeluselvitys, AX suunnittelu Oy 2009.
- Nokian lämpövoima Oy Nokian voimalaitos ympäristömeluselvitys, AX suunnittelu Oy 2009.
- Suomen Gummitehdas Osakeyhtiö 1868-1948. Victor Hoving Helsinki 1948.
- Nokia Osakeyhtiö 1865–1965, Lars G. von Bonsdorff Helsinki 1965.
- Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat teollisuusympäristöt, Lauri Putkonen, Ympäristöministeriö, Tutkimus 4/1988. Helsinki 1989.
- Nokian ja Pirkkalan historia, Jussi Koivuniemi, Mervi Kaarninen, Pekka Kaarninen, Forssa 1994.
- Nokianvirran ja yläjuoksun inventointi ja ympäristöselvitys. Ark.-toimisto Eija Teivas 1997. Nokian kaupunki.
- Kumi. Kumin ja Suomen kumiteollisuuden historia, Ritva Palo-oja ja Leena Willberg (toim), Tampereen museoiden julkaisuja 42. Tampere 1998.
- Tehtaan pillin tahdissa, Nokian tehdasyhdyskunnan sosiaalinen järjestys 1870–1939, Jussi Koivuniemi, Bibliotheca Historica 64. Helsinki 2000.
- Nokia Oyj:n historia 1–3, Martti Häikiö, Helsinki 2001.
- Puusta pehmapaperiin. Nokian Paperin historia 1865–2005, Olavi Toivola, Jyväskylä 2005.

Nokialla 14.04.2021, Jorma Hakola projektiarkkitehti

1 KAAVASELOSTUS

1.1 Perus- ja tunnistetiedot

Kaavaselostus koskee 14.04.2021 päivättyä asemakaavan muutokarttaa.
Asemakaavan muutos koskee kiinteistöä 536-1-3-20.

Asemakaavalla muodostuu korttelin 3 osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

Kaavan laatija: Nokian kaupunki, kaupunkikehityspalvelut, kaavoitusyksikkö, projektiarkkitehti Jorma Hakola.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaavamuutosalue sijaitsee Nokian keskustassa kilometrin päässä Pirkkalaistorilta länteen.

Kuva: Ilmakuvassa alla kaava-alue on rajattuna sinisellä.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- seurantalomake
- ote ajantasa-asemakaavasta
- ote asemakaavan hakemistokartasta
- Kaavaluonnoksesta annettu palaute ja vastineet

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

2.1.1 Luonnonympäristö

Kaavamuutosalue sijaitsee Nokian keskustan länsipuolella Nokianvirran rannassa kilometrin päässä ydinkeskustasta. Lännessä ja pohjoisessa alue rajautuu Utolankallion metsäalueeseen ja sen takana olevaan Haaviston asuinalueeseen ja idässä vieressä on Leppäkosken lämpö Oy:n lämpövoimalaitos. Lännessä kaava-alue rajoittuu Kullaanvuoren asemakaavoittamattomaan alueeseen ja etelässä Nokianvirtaan

Kuva: Kuvassa alla taustakarttaotteessa on kaava-alue rajattuna sinisellä.

Kaava-alueen itä-länsisuuntainen teollisuusalue sijoittuu Emäkoskesta (77 mpy) nousevan samansuuntaisen soraharjun (125 mpy.) alarinteeseen rakennetulle alatasanteelle (90 mpy). Rakennettua teollisuusmaisemaa rajaavat Nokianvirtaan ja harjuun rajautuvat jyrkät, osittain metsittyneet kallio ja sorarinteet. Länsipäähän erilleen sijoittuvan vedenpuhdistuslaitoksen osalta maisemarajan muodostaa harjun puolella kallioleikkaus.

Maisemallisesti Jyränmaan teollisuusmaisema (alatasanne) muodostaa oman, suojaisan ja pääosin selkeisiin maisemaelementteihin rajautuvan sekä sotien jälkeisen teollisuuden ja koneiden muokkaaman kokonaisuuden. Nokian kaupungin yhdyskuntarakenne jää alueen ulkopuolelle Haavistontie, Emäkosken ja metsävyöhykkeiden taakse, ainoastaan teollisuusalueen koilliskulmalla, harjun maaleikkausten reunalla on kaupunkirakenteeseen kuuluva, pääosin sotien jälkeen rakennettu pientaloalue. Kaava-alueen pohjoisosassa on Jyränmaan teollisuusaluetta rajaava jyrkästi nouseva harjun kallio- ja sorapintainen maaleikkaus, johon liittyy teollisuusalueen koilliskulmalla harjun katkaiseva, vuonna 1952 valmistuneen teollisuusraiteen umpeen kasvava maaleikkaus.

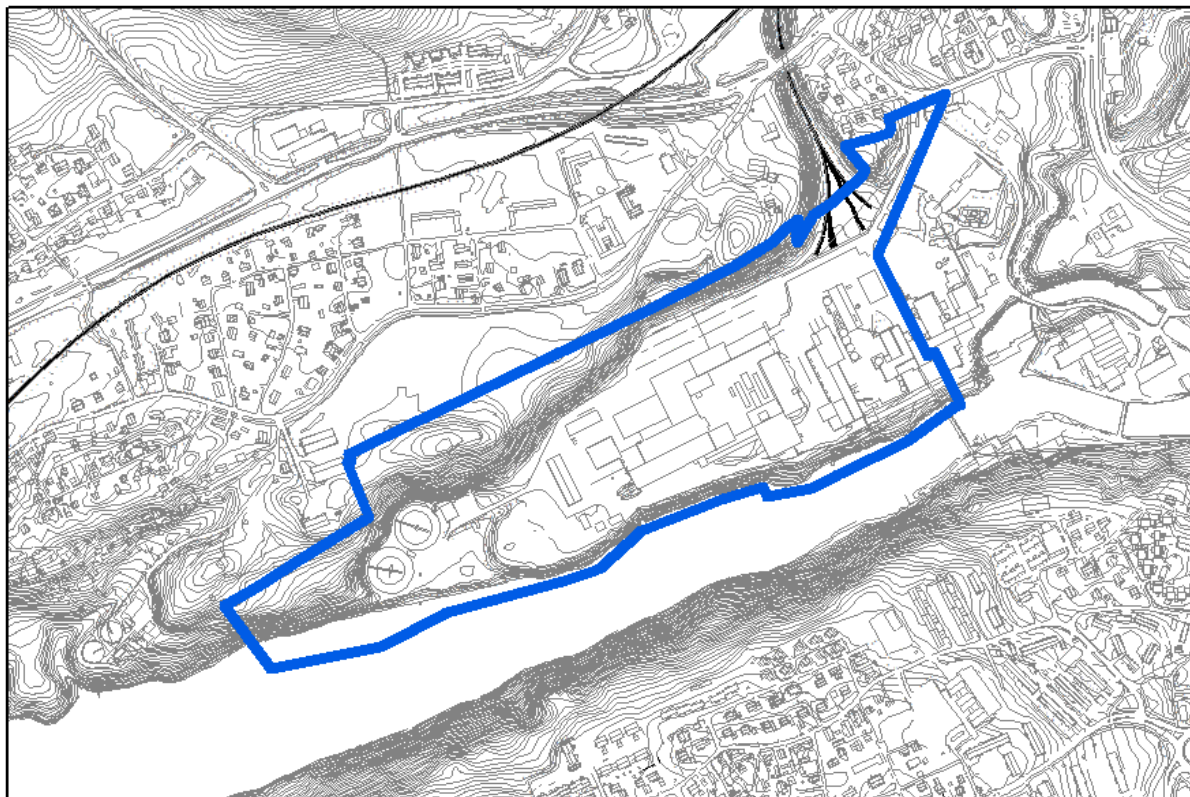
Kaava-alueen luoteispuolelle, harjanteen päälle sijoittuu entinen, yhtiön tukema Nokian poikain ammattikoulu. Eteläpuolella alueen rajana on Nokianvirta, jonka voimakkaan virtauksen lopetti alavirralla 1971 valmistunut voimalaitos.

Jyränmaan länsikärjessä vedenpuhdistuslaitoksen jyrkkiin kallioleikkauksiin päättyvä teollisuusalue rajautuu Nokianvirran ja Kullaanvuoren ylittävän voimalinja-aukean ja Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamon väliseen luonnontilaiseen metsärinteeseen. Kullaanvuoren päällä on vielä korkea teleliikennemasto kauas ulottuvine haruksineen sekä jäteliikenteen vastaanottoaivo.

2.1.3 Yhdyskuntarakenne

Paperitehdas ottaa prosessivetensä Nokianvirrasta Tehdassaaren läheltä ja puhdistaa omat jätevetensä omassa puhdistamossaan ennen laskua Nokianvirtaan. Lähimmät kaupungin vesi- ja viemäriverkostot ovat Kerhokadulla ja Haavistontiellä. Kaava-alueen pohjoispuolella on Asemakaavassa Haavistontien oikaisu, jota ei ole rakennettu.

Kuva: Kuvassa alla kaava-alue rajattu on kantakarttaotteesta sinisellä.

2.1.4 Rakennettu ympäristö, kulttuurimaisema ja muinaismuistot

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n Rakennushistoriaselvityksen mukaan Nokianvirran teollisuuden, Nokian osakeyhtiön puunjalostuksen ja Nokian kumitehtaan, vaikutuksesta Nokiasta kehittyi kauppala ja nykyinen kaupunki. Nokianvirran teollisuushistoria on valtakunnallisesti merkittävä, ajallisesti se liittyy Suomen 1800-luvun jälkipuoliskon ensimmäisen teollistumiskauden keskeisiin kohteisiin, jonka rakentaminen ja tuotantotoiminta ovat jatkuneet toisen teollistumiskauden ja sotienjälkeisen suurteollisuuden kautta aina nykypäiviin saakka. Puuhiokkeen (1868), paperin (1880) ja sulfiittiselluloosan (1886) tuotanto aloitettiin tällöin vielä Pirkkalan pitäjään kuuluneen Nokian kartanon Emäkosken pohjois- ja etelärannalla. Nokianvirran toinen keskeinen teollisuuslaitos, Nokian kumitehdas, aloitti 1904. Puunjalostustuotantoa uudistettiin ja laajennettiin rakentamalla uusi Jyränmaan teollisuusalue vanhan Tehdassaaren jatkeeksi sotien jälkeen. Jyränmaalle valmistelussa olevalle kaava-alueelle rakennettiin uudet, ajanmukaiset tuotantorakennukset: paperitehdas (1952), puuhiomo (1955) ja sulfiittiselluloosatehdas (1956).

Jyränmaan tehdasalueen tasoittaminen ja uuden ratayhteyden toteuttaminen harjulla sijaitsevalle Nokian asemalle vaati runsaasti maansiirtotöitä. Ratayhteyden ja teollisuusalueen maaleikkaukset Jyränmaalla

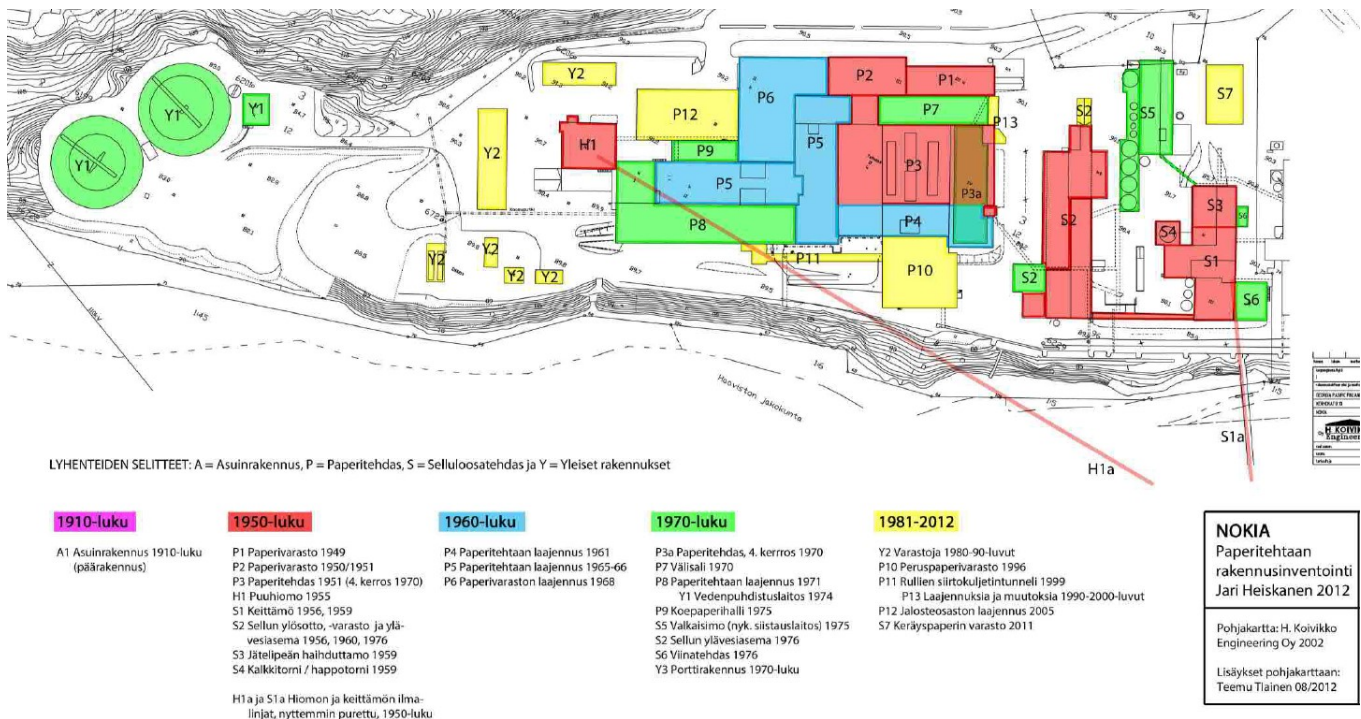
TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

käsittivät 1950-luvulla noin 200 000 maakuution siirtämistä. Harjun muokkaus ja maasiirtotyöt jatkuivat edelleen 1970-luvulla, jolloin vedenpuhdistuslaitoksen rakentaminen edellytti kallioleikkauksineen noin 100 000 kuution siirtämistä. Nykyinen teollisuusalue ja Nokianvirran patoaminen Melon voimalaitoksella (1971) ovatkin muokanneet ympäristön perusteellisesti, vanhaa pelto- ja luonnonmaisemaa ei kaava-alueella voi enää havaita. Harjulla sijainnut asutus hävisi pääosin harjun maaleikkausten yhteydessä ja yhtiön aikaisempi urheilu- ja virkistyskäyttö näkyy lähinnä hyppyrin maastojäänteinä alueen reunalla.

Jyränmaan teollisuusalueen rakentaminen alkoi höyrykeskuksesta ja varastorakennuksesta, jotka valmistuivat 1940-luvun jälkipuoliskolla. Tämän jälkeen aloitettiin paperivaraston rakentaminen, joka valmistui kahdessa vaiheessa 1950 ja 1951. Varsinaisen paperitehtaan rakennustyöt alkoivat samaan aikaan, ja vanhasta paperitehtaasta siirretyt koneet voitiin asentaa vuonna 1953. Uusi puuhiomo valmistui 1955. Samana vuonna alkoivat sulfiittiselluloosatehtaan rakennustyöt, jossa ensimmäinen keitos valmistui 1957. Selluloosatehdas ja puuhiomo saivat raaka-aineen Emäkosken etelärannalta ilmasiltaa myöten.

Jyränmaan toisiinsa liittyvät prosessirakennukset sijoitettiin etäälle toisistaan, jotta tuleville laajennustöille jäisi riittävästi tilaa joka suuntaan. Rakennukset kytkettiin toisiinsa ilmajohdoilla, putkitunneleilla ja rautatien päärataan liittyvillä teollisuusraiteilla.

Jyränmaan rakentaminen jatkui 1960-luvulla, jolloin paperitehdasta ja -varastoa laajennettiin useassa vaiheessa. Tällöin paperitehtaan tuotanto keskittyi yhä enemmän pehmopapereihin. Jyränmaan rakentaminen jatkui lähes yhtäjaksoisesti aina vuoteen 1976 saakka. Tällöin valmistuivat pienemmät, joskin julkisivuihin merkittävästi vaikuttavat laajennukset, jotka tuotannollisesti tähtäsivät lähinnä jalostusasteen nostoon. Uusia rakennusosia olivat selluloosatehtaan väkiviinätehdas ja valkaisimo ja paperitehtaan jalosteosasto. Ympäristönsuojelun merkityksen nousu näkyi puhdistamon rakentamisena Jyränmaan teollisuusmaiseman länsikärkeen.

Kuva 1: Kuvassa yllä on tehdasalueen rakennusvaiheet rakennusinventoinnin mukaan.

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n Rakennushistoriaselvitys esittää

toimenpidesuosituksenaan säilytettäväksi Jyränmaan 1940- ja 1950-luvun teollisuusmaiseman keskeiset julkisivut. Jyränmaan teollisuusmaiseman keskeisen osan muodostaa vuosina 1949–1960 valmistunut selluloosatehtaan, paperitehtaan ja puuhiomon rakennuskanta, jonka säilyminen ja suhde historialliseen, prosessiluonteiseen kokonaisuuteen tulisi huomioida tulevissa maankäytön suunnitelmissa. Erityisen keskeisiä ja näkyviä puusta paperiksi -prosessiteollisuuden kiintopisteitä ovat selluloosatehtaan ja paperitehtaan pääjulkisivut, jotka sijoittuvat rakennusten itä- ja pohjoissivuille sekä pienempänä kokonaisuutena puuhiomon pohjoisjulkisivu. Säilytettävät osat: Keittämö- ja happotorni kaupunkikuvassa Sulfiittiselluloosatehtaan korkealle kohoavalla keittämörakennuksella ja happotornilla on erittäin keskeinen ja hallitseva asema Nokian kaupunkirakenteen pääväylillä ja osana Nokianvirran historiallista teollisuusmaisemaa. Rakennuksen keskeinen ja hallitseva asema teollisuus- ja kaupunkimaisemassa olisi hyvä turvata.

Sweco Oy:n laatimassa **Harjuniityn kulttuurimaisemaselvityksessä** kaavamuutosalueella on todettu, että Selvitysalueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, mutta Pirkkanmaan maakuntakaavassa selvitysalueelle on osoitettu maakunnallisesti arvokas maisema-alue: Pyhäjärven-Nokianvirran-Kuloveden kulttuurimaisema, joka kulkee Nokian, Pirkkalan, Sastamalan ja Hämeenkyrön kuntien läpi.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue on Pirkanmaan tiheimmin asuttua ja luonnonelementtiensä ansiosta varhain teollistunutta Keski-Hämeen viljely- ja järviseutua. Maakunnallisessa maisematyypijaoissa alue on sekä Lounaista viljelysseutua, että Keskeistä järvioluetta, jossa vesistöillä on maisemakuvan kannalta merkittävä vaikutus. Alueella pinnanmuodot ovat vaihtelevia mäki- ja vuorimaita, joilla pellot sijoittuvat järvien läheisyydessä oleville savikoille.

Alueen kulttuurimaisema on muovautunut vuosisatoja kestäneen viljelykulttuurin ja yli satavuotiaan teollisuustoiminnan kautta. Täten maisema-alueella yhdistyy Nokian pitkä asutushistoria sekä kaupungin teollinen kehityshistoria. Pitkän asutushistorian keskeisenä tekijänä on ollut Nokianvirran merkitys historiallisena kulkureitinä. Alueen pinnanmuodot ovat vaihtelevat, ja Nokianvirtaa reunustavat monin paikoin korkeat kalliot ja tiheä puusto. Vaikka Nokianvirta on alueen historiassa ja muovautumisessa keskeinen elementti, se ei kuitenkaan ole selvitysalueella selvästi havainnoitavissa oleva maisematekijä. Merkittävimmiksi kulttuurimaisemiksi nousevatkin alueella edelleen viljeltävät pellot sekä luonnonsuojelualueet.

Selvityksen mukaan kaava-alueella sijaitsevat vedenpuhdistuslaitos sekä paperitehtaan rakennukset ovat osa alueen teollistumisen historiaa, mutta eivät ole selkeä osa Nokian muuta teollisuusmaisemaa. Vaikka Nokian teollisuuslaitosten valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ulottuu osittain selvitysalueen itäosaan, ei tämä osa RKY-alueesta edusta Nokian teollisuuslaitosten merkittävintä kulttuuriympäristöä.

Nokian paperitehtaan alueen muinaisjäännösinventoinnissa (Mikroliitti Oy 2011) alueella ei havaittu mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa.

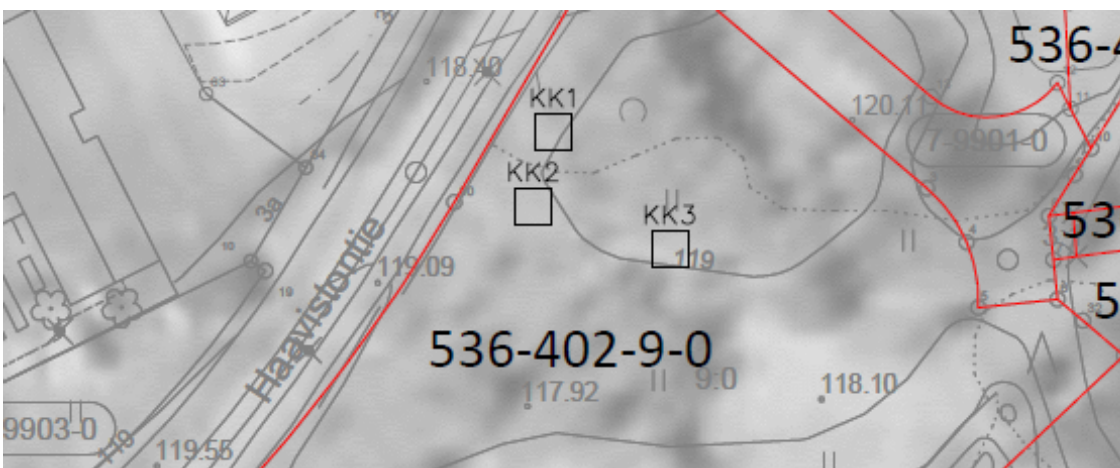
Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan Museovirasto on arvioinut, että hankkeeseen ei liity vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitystarpeita. Hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittävää haittaa vedenalaiselle kulttuuriperinnölle.

2.1.5 Maaperä ja pilaantuneisuus

Sitowise oy:n vuonna 2019 laatiman Haaviston alueen maaperän pilaantuneisuuden tutkimusraportin mukaan entisen ampumaradan ja varastoalueen maaperästä ei löytynyt pilaantuneisuutta. Raportin mukaan maanrakennustöiden yhteydessä varastoalueelta mahdollisesti löytyvä rakennusjäte asfaltit, betonin ja tiilen kappaleet tulee toimittaa luvanvaraiseen sijoituspaikkaan.

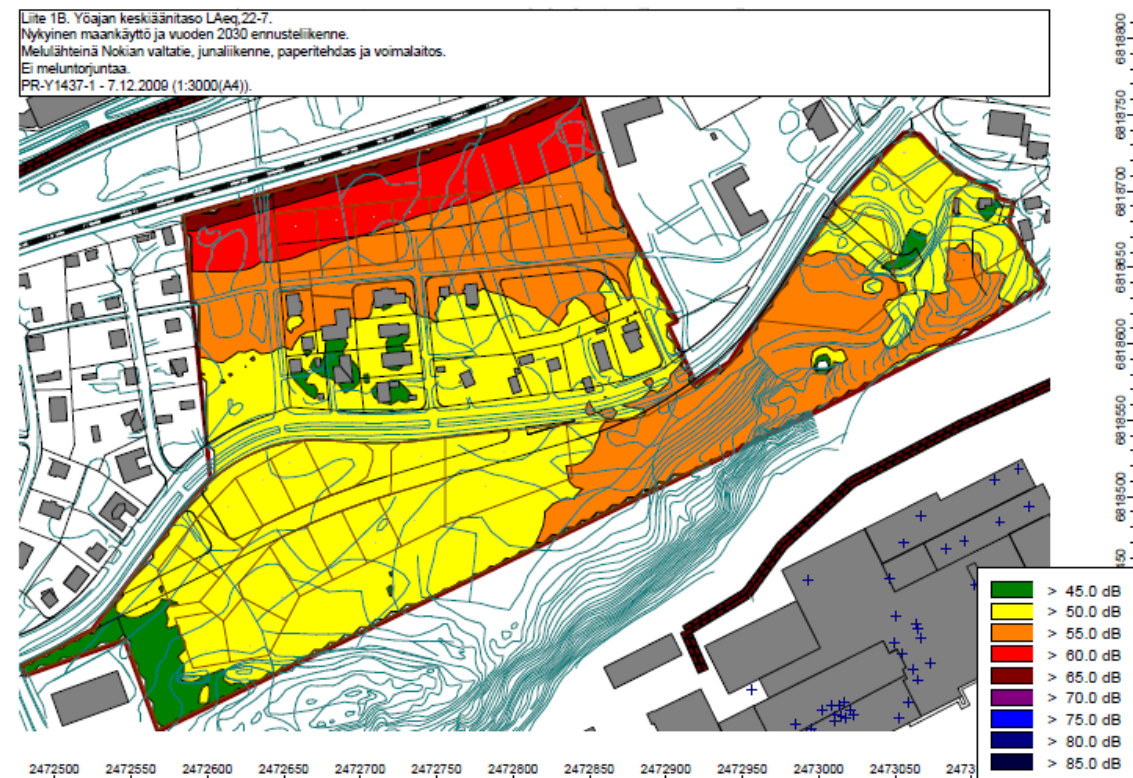
Kuva: Kuvassa yllä ampumaradan näytesteet ja kuvassa alla varastoalueen näytesteet.

2.1.6 Ympäristöhäiriöt

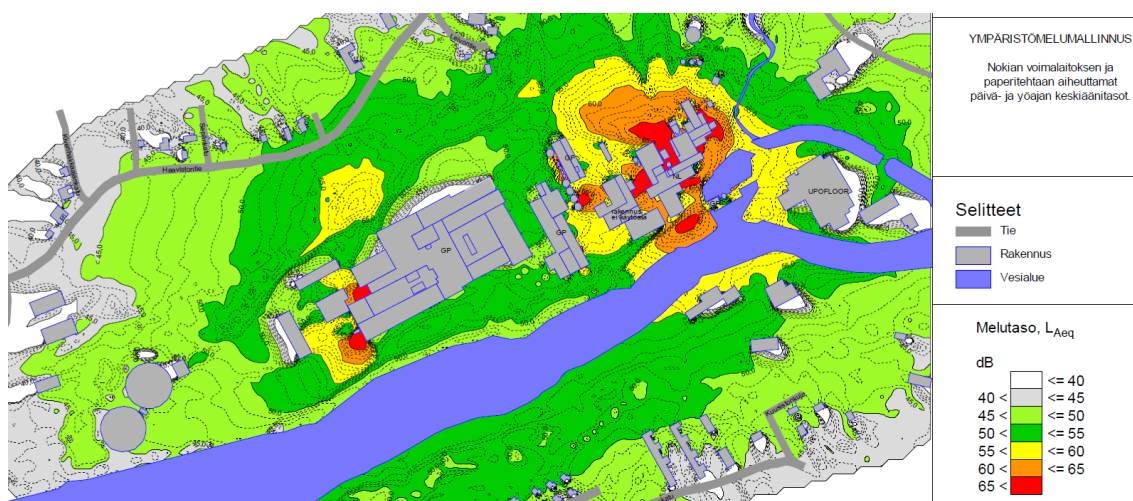
Alueen merkittävimmät ympäristöhäiriöt ovat tehtaan ja lämpövoimalan sekä tie- ja junaliikenteen aiheuttamat melut. Haaviston alueen meluselvityksen täydennys (Promethor Oy 2009) perusteella Haavistontien oikaisun asemakaavan muutoksessa päätettiin, että alueelle ei osoiteta asumista.

Kuva: Kuvassa alla on Haavistontien alueen melukartta

Georgia-Pacific Nordic Oy Nokian paperitehdas ympäristömeluselvitys (AX suunnittelu Oy 2009) ja Nokian lämpövoima Oy Nokian voimalaitos ympäristömeluselvitys (AX suunnittelu Oy 2009) osoittavat että laitosten meluvaikutus ulottuu lähimmille asuinalueille (Haavistontie, Leivontie ja Kalamiestenkatu) asti.

Kuva: Kuvassa alla on kartta teollisuuslaitosten aiheuttama melusta.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

2.1.8 Maanomistus

Paperitehtaan alueen omistaa Oy Essity Finland Oy, jonka kanssa Nokian Vesi Oy on sopinut kaupasta paperitehtaan kiinteistön länsiosasta.

2.1.9 Nokian uusi jätevedenpuhdistamo hanke

Suunniteltava Nokian kaupungin uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan tehtaan puhdistamon välittömään läheisyyteen. Paperitehtaan jätevedenpuhdistamo jää tässä vaiheessa edelleen paperitehtaan vastuulle ja tehtaan ympäristölupaan jää toiminnan jätevesienkäsittely- ja purku.

Suunniteltavan Nokian kaupungin uuden jätevedenpuhdistamon tekniset ratkaisut ovat tässä suunnitteluvaiheessa yleissuunnittelutasoa, ja hankkeesta vastaavat tarkastelevat kahta ratkaisuvaihtoehtoa. Nokian Vesi Oy mitoittaa yhdyskuntajätevesien käsittelykapasiteetin asukasvastineluvun 40 000 mukaan ja varautuu lisäksi käsittelemään Koukkujärven biolaitokselta tulevia mädätyksen esikäsiteltyjä rejektivesiä noin 120 000 tonnia vuodessa.

3 SUUNNITTELUVAIHEET

3.1 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Asemakaavahanke kuulutettiin vireille 9.10.2020.

8.12.2020 § 309 Kaupunkikehityslautakunta päätti asettaa kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavaluonnosvaihtoehdot nähtäville mielipiteiden kuulemista varten.

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja valmisteluaineisto olivat nähtävillä Nokian kaupungin internet-sivuilla sekä virastotalon ilmoitustaululla (Harjukatu 21, 3. kerros) 18.12. - 28.1.2021 välisen ajan. Asiasta kuulutettiin 18.12.2020 Nokian Uutisissa ja kaupungin Internet-sivuilla sekä virastotalon ilmoitustaululla. Lisäksi asiasta ilmoitettiin kirjeitse kohdealueen naapureille.

Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot rakennus- ja ympäristölautakunnalta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Pirkanmaan liitolta ja Pirkanmaan pelastuslaitokselta, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES:lta, Nokian vesi Oy:ltä, sekä PVO-vesivoimalta, Telia Towers Oy:ltä, Fingrid Oy:ltä, Essity Oy:ltä, Elisa Oy:ltä, ja Caruna Oy:ltä. Kaavaluonnoksista saatiin 5 lausuntoa ja 14

mielipidettä. Asemakaavan muutosluonnoksesta annetusta palautteesta ja kaavoituksen vastauksista laadittu kooste on selostuksen liitteenä.

4 KAAVALUONNOS

Paperitehtaan kiinteistön länsipää osoitetaan Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ET. Loppu paperitehtaan alueesta osoitetaan Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi T. Haavistontien varressa olevalle alueelle osoitetaan Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia TY.

T korttelialueelle osoitetaan 100 000 k-m² rakennusoikeutta ja TY korttelialueelle osoitetaan rakennusoikeutta tonttitehokkuudella $e = 0,6$. ET korttelialueelle osoitetaan rakennusoikeutta 45 000 k-m². TY korttelialueelle osoitetaan kerrosluvuksi II ja T korttelialueella rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemaksi + 124 mpy ja ET korttelialueella rakennuksen julkisivun vesikaton leikkauspinnan enimmäiskorkeudeksi 20 m.

5 ASEMAKAAVAEHDOTUS

Asemakaavaluonnoksessa annetun palautteen ja kaavahankkeesta tehdyn kokonaisharkinnan perusteella kaava-alueita pienennettiin asemakaavaehdotuksessa koskemaan vain paperitehtaan kiinteistöä.

Tehdasalueen länsiosa on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ET muun korttelinosan jäädessä teollisuus ja varastorakennusten korttelialueeksi T. Teollisuusalueelle pinta-alaltaan 190 000 m² osoitetaan 121 000 kem² rakennusoikeutta ja yhdyskuntateknisen huollon alueelle pinta-alaltaan 103 872 m² osoitetaan rakennusoikeutta 38 000 kem². Yhdyskuntateknisen huollon alueelle osoitetaan ohjeellisesti kaksi tonttia toinen 50 000 m² Nokian kaupungin yhdyskuntajätevesien puhdistuslaitosta varten ja toinen 21 372 paperitehtaan jätevesien puhdistuslaitosta varten. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle osoitetaan myös ohjeellisesti kaksi tonttia toinen 150 000 m² ja toinen 40 000 m². Ohjeellisten tonttien rajat tarkennetaan hankesuunnitelmien edettyä riittävän pitkälle. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle osoitetaan rasite jätevedenpuhdistamon putkia varten.

Alueen kulttuuriympäristön ja rakennusten suojelumääräykset säilyvät ennallaan. T korttelialueella rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemaksi osoitetaan + 125 että voidaan varautua paperiteollisuuden kehittämiseen ja taata elinkeinotoiminnan edellytykset kiinteistöllä. ET alueella korkeudeksi osoitetaan + 110. Kummatkin korkeudet jäävät ympäröivän maaston korkeutta alemmaksi.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Kaava-alueen länsipäähän ei osoiteta rakennusalaakaan vaan se osoitetaan luonnonmukaisena säilytettäväksi alueen osaksi. Alueelle ei osoiteta vielä sitovaa tonttijakoa.

6 ASEMAKAAVAN VAIKUTUKSET

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan MRA 1 §:n mukaisesti. Suunniteltava jätevesipuhdistamo on maakuntakaavan mukainen. Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan käytettävissä olevilla tiedoilla hanke ei todennäköisesti haittaa merkittävästi nykyistä maankäyttöä sen ennalta tunnistetulla vaikutusalueella.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön:

Kaava-alueen muutoksilla nykyiseen asemakaavaan verrattuna merkittävin vaikutus on se, että Nokian puhdistamolle saadaan uusi entistä parempi sijaintipaikka. Uudesta puhdistamosta rakennetaan suljettu laitos joka ei päästä hajuhaittoja kuin mahdollisesti poikkeustilanteessa. Puhdistamon etäisyys olemassa olevasta asutuksesta kasvaa huomattavasti ja vähentää edelleen poikkeustilanteen mahdollisia haitallisia vaikutuksia asutukselle. Alueelle suuntautuva jätevesiputkisto on mahdollista rakentaa entistä turvallisemmaksi ja käyttövarmemmaksi.

Alueen pahimmat ympäristöhaitat ovat rata- ja liikennemelu sekä teollisuuslaitosten prosessimelu. Nyt tehtävä kaavamuutos ei laajenna teollista toimintaa eikä lisää prosessimelua nykyisestä. Paperitehtaan pitkään olleen suunnitelman tuotevaraston rakentamiseksi mahdollisesti toteutuessa rakennus voi omalta osaltaan toimia melusuojana asutukseen päin.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen (PIRELY/8249/2020) mukaan Uusi jätevedenpuhdistamo ei käytettävissä olevilla tiedoilla todennäköisesti aiheuta yksistään merkittävää melua ympäristöön normaalin toiminnan aikana päiväaikaan tai yöaikaan, mutta tietoihin liittyy olennaista epävarmuutta yhteismelusta tehdasalueen muun toiminnan kanssa.

Suunniteltavan hankkeen todennäköisellä vaikutusalueella paikalliseen ilmanlaatuun, melutilanteeseen ja ääniympäristöön vaikuttavat nykyisen tehdasalueen toiminnot. Hankealueen lähialueella ilmanlaatuun vaikuttavat erityisesti tehdasalueen toiminnot ja siihen liittyvät kuljetukset ja kolmivuorossa työn henkilöautoliikenne. Melun leviämistä tehdasalueella erityisesti pohjoiseen estää tehokkaasti korkea jyrkänne. Toisaalta sijainti vesistön rannalla edistää melun leviämistä laajemmalle alueelle ympäristöön. Tehdasalueelle on merkittävästi raskasta liikennettä. Uudet puhdistamot lisäävät liikennettä lähinnä rakentamisaikana mutta valmiina sinne on lähinnä henkilöliikennettä ja harvakseltaan lietekuljetuksia ja

vedenpuhdistuskemikaalikuljetuksia. Haja-asutuksen sakokaivoliete kuljetetaan Koukkujärvelle rakennettavaan laitokseen.

Tehdasalueen aiheuttamat keskimääräiset yhteismelutasot ympäristössä lähimmillä asuinalueilla on nykyisin yöajan melutason ohjearvojen tasolla. Ks. yhteisvaikutukset/melu edellä ääniympäristö on jo nykyisin teollinen, joten muutos ääniympäristöön ei ole merkittävä. Lähin ympäristö on tehdasaluetta, joten puhdistamon rakentamisaikainen melu ei yksistään todennäköisesti muodostu merkittäväksi. Nokian Vesi Oy:n putkilinjojen rakentamisaikainen melu tehdasalueen ulkopuolella ei ole pitkäaikaista yhdessä putkilinjan kohdassa, joten haitta ei todennäköisesti muodostu merkittäväksi asutukselle tai mahdollisille herkille kohteille.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon:

Alueella ei ole pohjavesialuetta. Kaavassa ei tapahdu oleellisia muutoksia Kullaanvuoren geologisesti merkittävällä kallioalueella.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen mukaan suunniteltavan, nykyaikaista teknistä ratkaisua vastaavan jätevedenpuhdistamon yhdyskuntajätevesien ja pehmopaperi tehtaan jätevesien yhteinen vesistökuormitus Nokianvirrassa ja alempana Kokemäenjoen vesistössä ei muodostu todennäköisesti merkittäväksi.

Suunniteltavan jätevedenpuhdistamon hajuhaittojen hallinta vastaa tehokuudeltaan vähintään Nokian Koukkujärven bioratkaisun YVA-menettelyssä arvioidun laitoksen teknisiä ja toiminnallisia ratkaisuja. Suunniteltava laitoksen normaali toiminta ei todennäköisesti aiheuta merkittävää hajuhaittaa myöskään nyt suunniteltavan sijaintipaikan vaikutusalueella. Hankkeesta vastaava suunnittelee samaan aikaan Koukkujärven YVA-menettelyn arvioinnissa olleelle hankealueella esikäsittelylaitosta, joka ottaa käsittelyyn Pirkanmaan jätehuolto Oy:n mädättämön rejektivedet kuten YVA-menettelyn hankkeessa ja ottaa siellä vastaan Nokian kaupungin alueen sako- ja umpikaivolietteet. Nokianvirran tehdasalueelle suunniteltavaan hankkeeseen ei siten liity näitä hajuhaittaa aiheuttavia käsittelyjä ja kuljetuksia asutuksen lähellä.

Hankkeesta vastaavien mukaan hajun hallinta ja käsittely tulee vastaamaan nykytekniikkaa, ja hankkeesta vastaavilla on suunnittelussa käytettävissä useita uusimpia tekniikoita. Hajunkäsittelyn poistoilmat johdetaan hajunkäsittelyn jälkeen piippuun, joten häiriötilanteissa tehdasalueen pohjoisreunan kalliojyrkänteiden päällä tai vastarannan jyrkänteiden päällä olevaan asutukseen kohdistuvat haitat eivät ole täysin poissuljettuja. Hankkeesta vastaavien keinoilla häiriötilanteet eivät ole kuitenkaan toistuvia, pitkäaikaisia tai muutoinkaan todennäköisiä. Jätevedenpuhdistamon hajuhaitat eivät muodostu todennäköisesti merkittäviksi normaalitoiminnan tai häiriötilanteiden aikana.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Käsittelyt yhdyskuntajätevedet purettaisiin Nokianvirtaan suunnitelmien mukaan joko Kullaanvuoren nykyisestä purkupaikasta tai teollisuustontilta Essity Oy:n teollisuuslaitoksen purkuputken läheltä. Tehtaan teollisuusjätevesien purkupaikka säilyy ennallaan. Nokian bioratkaisun YVA-menettelyssä arvioidun mukaan vastaavanlaiset jätevedet ja purkupaikat ja niitä vastaavat yhteisvaikutukset Nokianvirrassa ja Kokemäenjoen vesistössä eivät todennäköisesti muodostuisi merkittäviksi normaali- tai häiriötilanteissa. Hankkeesta vastaavat esittävät lisäksi, että teollisuusjätevesien muovin poistamiseen tehtaan ja jätevedenpuhdistuksessa etsitään ratkaisuja. Nokian Vesi Oy:n mukaan suunniteltavan jätepuhdistamon nykyaikainen tekninen ratkaisu mahdollistaisi lähtökohtaisesti lääkeainejäämien poistamisen jätevesistä. Hankkeesta vastaavat etsivät suunniteltavalla hankkeella yhteisiä hyötyjä kuten ratkaisu, jossa mm. uuden puhdistamon tekninen toimintavarmuus ja tehokkuus sekä jätevesien käsittelyn asiantuntemus vähentävät molempien vesistökuormitusta nykyisestä. Suunniteltavan, nykyaikaista teknistä ratkaisua vastaavan jätevedenpuhdistamon yhdyskuntajätevesien ja pehmopaperi tehtaan jätevesien yhteinen vesistökuormitus Nokianvirrassa ja alempana Kokemäenjoen vesistössä ei muodostu todennäköisesti merkittäväksi.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin:

Kaavamuutoksella ei ole oleellisia vaikutuksia kasvi- ja eläinlajeihin taikka luonnon monimuotoisuuteen koska alue on jo pääosin rakennettu eikä luonnontilassa. Rakentamattomilla korttelialueillaakaan ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja. Kaava-alueen länsipäähän osoitettava merkintä s-4 luonnonmukaisena säilytettävä alueen osa jota on hoidettava siten että maiseman luonne ei oleellisesti muutu varmistaa, että merkittävän kallioalueen Kullaanvuoren ranta-alueen luonto kaava-alueen rakentamattomalla osalla säilyy.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen:

Nokian jätevedenpuhdistamon uusi sijainti säästää pitkien siirtoputkien rakentamisen Kullaanvuorelta Koukkujärvelle ja takaisin purkuputkena. Se vähentää merkittävästi johtorakentamista keskustaajaman alueella. Lisäksi siirtoputket olisivat tarvinneet useita pumppaamoja. Tämä ratkaisu on rakennettavissa huomattavasti toimintavarmemmaksi ja vähemmän energiaa kuluttavaksi. Lisäksi haja-asutusalueen jätevesilietteen vastaanoton ja käsittelyn sijoittuminen Koukkujärvelle vähentää raskasta liikennettä taajama-alueella. Suunnitellun hankkeen kuljetukset ja henkilöliikenne eivät aiheuta todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia liikenteeseen tai liikenneturvallisuuteen.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön:

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan Ennalta arvioiden nykyisen teollisuuskiinteistön täydentäminen suunnitelmien mukaisella

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

jätevedenpuhdistamolla ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia alueen tärkeisiin rakennetun ympäristön ja maiseman arvoihin, kun otetaan huomioon hankkeesta vastaavan esittämä mahdollisuus ja valmius estää haittoja.

Nokian uusi jätevedenpuhdistamo sijoittuu ennestään rakentamattomalle osalle nykyistä tehdaskiinteistöä. Siitä on tarkoitus tehdä laadukas ja maisemaan sopiva rakennus, joten vaikutukset maisemaan ja lähiympäristöön ovat myönteiset.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan Museovirasto on arvioinut, että hankkeeseen ei liity vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitystarpeita. Hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittävää haittaa vedenalaiselle kulttuuriperinnölle eikä arkeologiseen perintöön.

Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen:

Uusi rakentaminen toimii markkinaehtoisesti. Julkiset urakat kilpailutetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja yksityiset omalla tavallaan.

Vaikutukset ilmastoon, ilmastonmuutoksen hillintään ja luonnonvarojen käyttöön:

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan lähtökohtaisesti voidaan olettaa, että nykytekniikkaan perustuva uusi laitos on myös ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta mahdollisimman myönteinen ratkaisu. Uusi sijoittumiskohta verrattuna aiemmin suunniteltuun Koukkujärven tonttiin säästää jäteveden pumppauksen yli 70 metriä korkeammalle ja yli 5 km päähän. Se säästää merkittävän määrän energiaa ja putkistorakentamista.

Hankkeesta vastaavat ovat pääosin riittävästi varautuneet ilmastonmuutoksesta mahdollisesti hankkeeseen kohdistuviin uikiin. Yleinen ja hanketyyppikohtainen tieto ilmastomuutokseen sopeutumisesta tarkentuu, ja kulloinkin ajantasainen käytettävissä oleva tieto on olennaista ottaa huomioon suunnittelussa.

Suunniteltavan hankkeen rakentamisella on todennäköisesti vaikutuksia uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen kestäväan käyttöön. Tässä suunnitteluvaiheessa ei ole käytettävissä tietoja rakentamisen vaikutuksista alkuperäisten luonnonvarojen käyttöön ja mahdollisuuksista käyttää niitä korvaavia materiaaleja.

Yhdyskuntajätevesilietteet toimitetaan Koukkujärven mädättämöön ja sen kautta hyötykäyttöön materiaana ja tehtaan jätevesien lietteet hyödynnetään energiana. Hankkeesta vastaavien esittämä onnettomuuksiin ennalta varautuminen säästää osaltaan luonnonvaroja.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Kierrätyspaperia raaka-aineenaan käyttävä pehmopaperitehdas on lähtökohtaisesti luonnonvaroja säästävää kiertotaloutta. Hankealue ei sijaitse arvokkaalla kallioalueella, mutta lähellä sijaitsee maakuntakaavassa osoitettu valtakunnallisesti arvokas Kullaanvuoren kallioalue vain noin 200 metrin etäisyydellä. Ennalta arvioiden hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia geologisesti arvokkaaseen Kullaanvuoreen koska suunniteltu rakentaminen ei sijoitu suojellulle kallioalueelle.

7 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan saatua lainvoiman alueelle tehdään tonttijako ja tontit lohkotaan. Sen jälkeen jätevedenpuhdistamolle haetaan rakennuslupa ja rakentaminen aloitetaan.

Nokialla 14.04.2021

Jorma Hakola
projektiarkkitehti